

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Martinem Kopou ve věci

žalobkyně: 1) Y. S.
2) nezl. O. S.
státní příslušnost:
t. č. pobytem

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační politiky**
poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 7. 2020, č. j. OAM-283/ZA-ZA11-ZA22-2020

takto:

- I. Žaloba *se zamítá*.
- II. Žalobkyně *nemají právo* na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému *se nepřiznává* náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Podstata věci

1. Žalovaný zamítl žádost žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany pro zjevnou nedůvodnost. Ukrajina je totiž na seznamu bezpečných zemí původu. Žalobkyně s rozhodnutím žalovaného nesouhlasí. Domnívají se, že žalovaný řádně nezjistil skutkový stav a nevypořádal se se všemi relevantními skutečnostmi, které žalobkyně v řízení uváděly. Krajský soud níže vysvětlí, proč tak žalobkyně namítají nedůvodně.

II. Rozhodnutí žalovaného a související skutkové okolnosti

2. Žalobkyně podala dne 26. 5. 2020 žádost o udělení mezinárodní ochrany svým jménem a jménem své nezletilé dcery. Jako důvod uvedla, že jim i s manželem skončil bezvízový pobyt a oni chtěli i nadále zůstat v ČR. Její manžel si původně plánoval v ČR vyřídit pracovní vízum, aby zde mohl pracovat. Na Ukrajině neměli dostatek finančních prostředků. V souvislosti s pandemií koronaviru se však jejich situace zkomplikovala. Na Ukrajinu by se vrátit mohli, ale nechtějí. Jsou tam nízké platy, které nestačí na obživu. Chtějí proto žít v ČR, kde žije i její matka, tchán a tchýně. Žalobkyně popřela, že by v minulosti měla jakékoliv problémy se státními orgány Ukrajiny.
3. Žalovaný shromáždil v průběhu správního řízení informace o zemi původu, konkrétně materiál *Hodnocení Ukrajiny jako bezpečné země původu* z července 2019 a *Informaci OAMP – Situace na Ukrajině z dubna 2020*. Podle zprávy *Hodnocení Ukrajiny na Ukrajině* obecně nedochází k pronásledování ve smyslu čl. 9 směrnice č. 2011/95/EU, ani k mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení, trestům či hrozbě z důvodu svévolného násilí, ač nelze vyloučit, že dochází k dílčím excesům. Od roku 2014 přijala Ukrajina řadu ústavních reforem a přistoupila k mezinárodněprávním závazkům, které zvyšují standard ochrany lidských práv a principů vlády práva. Ukrajina je členem OSN a přistoupila k základním lidskoprávním úmluvám. Ukrajinská vláda také spolupracovala s Úřadem Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky i s dalšími humanitárními organizacemi na poskytování ochrany a pomoci vnitřně přesídleným osobám, uprchlíkům a dalším skupinám. Podle *Informace OAMP* se bezpečnostní situace na Ukrajině po roce 2015 relativně uklidnila. K bezpečnostním incidentům dochází pouze v okolí linie dotyku. Zakarpatská oblast, odkud pochází žalobkyně, je pod kontrolou ukrajinské vlády. K bezpečnostním incidentům tam v současnosti nedochází.
4. Na základě výpovědi žalobkyně a obsahu uvedených zpráv žalovaný shledal, že v jejich případě lze Ukrajinu považovat za bezpečnou zemi původu ve smyslu zákona o azylu. Opak žalobkyně neprokázaly. Ve vlasti neměly žádné problémy se státními orgány. Nesdělily žádný azylově-relevantní důvod svého odchodu. Za jediný důvod žádosti o mezinárodní ochranu označily problémy s legalizací pobytu v ČR. To však není důvod pro udělení mezinárodní ochrany.
5. Žalovaný proto shledal naplnění podmínek pro použití § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu („zákon o azylu“). Rozhodnutím ze dne 31. 7. 2020, č. j. OAM-283/ZA-ZA11-ZA22-2020 („rozhodnutí žalovaného“) zamítl žádost žalobkyně jako zjevně nedůvodnou.

III. Žaloba

6. Žalobkyně odmítají závěr žalovaného, že o mezinárodní ochranu požádaly pouze s cílem legalizace pobytu v ČR. V řízení uvedly, že důvodem žádosti byla nemožnost získat na Ukrajině obživu, a dále kvůli obavám o jejich zdraví v souvislosti s nezvládnutou pandemií nemoci Covid-19 na Ukrajině. Dodávají, že mají také obavy o život manžela žalobkyně 1 (otce žalobkyně 2) v době opětovné eskalace násilí v rámci vnitřního ozbrojeného konfliktu. Bojí se jeho vojenského nasazení v konfliktu.
7. Žalobkyně nemají k dispozici žádné důkazy, kterými by své obavy prokázaly. Situace na Ukrajině je však podle nich dobře zdokumentována. Odkazují na judikaturu týkající se hodnocení věrohodnosti výpovědi žadatele o mezinárodní ochranu, podle níž jako důkaz postačuje věrohodná výpověď žadatele. A tu žalobkyně 1 žalovanému poskytla. Žalovaný podle ní řádně nezjistil skutkový stav a nevypořádal se se všemi skutečnostmi významnými pro rozhodnutí ve věci, které žalobkyně v řízení uváděla.

IV. Vyjádření žalovaného

8. Žalovaný považuje žalobní námitky za nedůvodné. Při posuzování žádostí vycházel žalovaný z výpovědi žalobkyň a z informací o zemi původu, které shromáždil. Důvody, které žalobkyně v řízení uváděly, nemohou vést k udělení žádné z forem mezinárodní ochrany. ČR považuje Ukrajinu za bezpečnou zemi původu. Žalobkyně neprokázaly, že v jejich případě tento předpoklad neplatí. Žalovaný proto nemusel zkoumat, zda žalobkyně splňují podmínky pro udělení jednotlivých forem mezinárodní ochrany podle § 12 až 14b zákona o azylu. Žalovaný si obstaral dostatečné informace o zemi původu a žalobkyně s nimi seznámil. Ty vůči nim nevznesly žádné námitky. Podání žádosti o mezinárodní ochranu nemá suplovat pobytové oprávnění, které lze získat při splnění příslušných podmínek zákona o pobytu cizinců.

V. Posouzení věci krajským soudem

9. Žalobu podala oprávněná osoba (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní; „s. ř. s.“), ve lhůtě podle § 32 odst. 1 zákona o azylu. Krajský soud ve věci rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení ústního jednání. Žalovaný s takovým postupem souhlasil a žalobkyně na výzvu soudu nevyjádřily svůj nesouhlas.
10. Žaloba *není důvodná*.
11. Podle § 16 odst. 2 zákona o azylu se jako zjevně nedůvodná zamítne žádost o udělení mezinárodní ochrany, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který ČR považuje za bezpečnou zemi původu, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze. V souladu s § 16 odst. 3 zákona o azylu platí, že pokud jsou tu předpoklady pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany pro zjevnou nedůvodnost, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a 14 nebo doplňkové ochrany podle § 14b. Jsou-li tu předpoklady pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany pro zjevnou nedůvodnost podle § 16 odst. 2, rovněž se *neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a*.
12. Základem vnitrostátní úpravy bezpečných zemí původu je směrnice č. 2013/32/EU („procedurální směrnice“). Ta v bodu 40 preambule uvádí, že *pokud lze třetí zemi pokládat za bezpečnou zemi původu, měly by mít členské státy možnost označit ji za bezpečnou a vycházet z domněnky, že je pro daného žadatele bezpečná, pokud žadatel neprokáže opak*.

Z bodu 46 preambule vyplývá, že členské státy se mohou rozhodnout, zda budou posuzovat bezpečnost země původu případ od případu nebo označí země jako bezpečné přijetím seznamu těchto zemí. ČR zvolila druhou z těchto možností (§ 86 odst. 4 zákona o azylu). Seznam bezpečných zemí původu obsahuje § 2 vyhlášky č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců. V souladu s bodem 24 tohoto ustanovení *Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu Ukrajinu, s výjimkou poloostrova Krym a částí Doněcké a Luhanské oblasti pod kontrolou proruských separatistů*. Zařazení Ukrajiny na tento seznam znamená, že Ukrajina (s příslušným teritoriálním omezením) splňuje podmínky pro označení země za bezpečnou podle § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu, který vychází z procedurální směrnice (viz příloha č. I). Žalovaný tedy nemá povinnost tyto podmínky zkoumat jednotlivě ve vztahu ke každé žádosti o mezinárodní ochranu.

13. Z uvedeného vyplývá, že pokud žadatel pochází z bezpečné země původu, předpokládá se, že jeho žádost o mezinárodní ochranu je nedůvodná, protože mu v zemi původu nehrozí pronásledování ani vážná újma. Tato domněnka je ovšem vyvratitelná. A každý žadatel má možnost prokázat, že v jeho konkrétním případě by se domněnka bezpečnosti uplatnit neměla. Žadatel tedy musí prokázat, že právě jemu hrozí větší riziko pronásledování nebo vážné újmy než ostatním osobám v obdobném postavení. Obdobné podmínky se u standardních žádostí o mezinárodní ochranu nevyžadují, a tudíž označení určité země za bezpečnou zemi původu v podstatě zvyšuje důkazní břemeno na straně žadatelů o mezinárodní ochranu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70). Aby žadatel toto důkazní břemeno unesl, musí nejen tvrdit relevantní skutečnosti z hlediska důvodů pro udělení mezinárodní ochrany, ale zejména tato tvrzení prokázat.
14. Žalobkyně ovšem žádné relevantní tvrzení žalovanému neposkytly. Nemožnost zajistit si na Ukrajině živobytí, které rodinu vedlo k vycestování ze země původu, je pouze ekonomickým důvodem, který nemá z pohledu zákona o azylu význam. Ani v případě standardního řízení, pokud by Ukrajina nebyla bezpečnou zemí původu, by tento důvod nemohl vést k udělení azylu či doplňkové ochrany. Nesvědčí totiž o tom, že žalobkyním hrozí pronásledování nebo vážná újma. Není proto podstatné, že žalobkyně neměly k dispozici žádné důkazy k prokázání svých obav. Ani jejich tvrzení totiž nepostačovaly pro plný meritorní přezkum jejich žádosti.
15. Podání žádosti o mezinárodní ochranu sice vede k tomu, že cizinci na jistou dobu vznikne legální pobyt. Pokud však žalobkyně nemají žádné azylově-relevantní důvody, nebudou v takovém řízení úspěšné. Chtějí-li i v budoucnu setrvat na území ČR, budou muset využít jiných cest k získání pobytového oprávnění, jakkoli jsou tyto cesty náročné.
16. Relevantním důvodem v tomto ohledu není ani obava žalobkyň z dopadů pandemie na jejich zdraví. Jedná se o celosvětový problém, který ve větší či menší míře postihuje všechny země. Riziko nákazy mu proto hrozí i v ČR. Tuto obavu navíc žalobkyně v řízení před žalovaným nevznášela.
17. K obavám o život manžela, které také poprvé zazněly až v žalobě, se krajský soud vyjádřil v rozsudku ze dne 30. 7. 2021, sp. zn. 34 Az 25/2020.
18. Lze proto shrnout, že žalobkyním se v rámci řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany nepodařilo vyvrátit domněnku, podle které je Ukrajina bezpečnou zemí původu. Žalovaný zároveň dostatečně zjistil skutkový stav a žádost řádně posoudil. Krajský soud se

z toho důvodu ztotožňuje se závěrem žalovaného o zjevné nedůvodnosti žádosti žalobkyně o mezinárodní ochranu.

VI. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

19. Krajský soud pro nedůvodnost žalobních námitek žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.). Neúspěšné žalobkyně nemají právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly (§ 60 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. *Pokud kasační stížnost proti tomuto rozsudku nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele, Nejvyšší správní soud ji odmítne pro nepřijatelnost.* V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 30. července 2021

Martin Kopa, v. r.
samosoudce